

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 67/11
Λουξεμβούργο, 5 Ιουλίου 2011

Απόφαση στην υπόθεση C-263/09P
Edwin Co. Ltd κατά ΓΕΕΑ

Ο δικαιούχος ονόματος έχει δικαίωμα να αντιταχθεί στη χρήση του ως κοινοτικού σήματος, όταν το εθνικό δίκαιο του το επιτρέπει

Το δικαίωμα στο όνομα μπορεί επίσης να προστατευθεί και ως προς τις οικονομικές πτυχές του

Ο κανονισμός για το κοινοτικό σήμα¹ προβλέπει ότι είναι άκυρο σήμα αν η χρήση του μπορεί να απαγορευτεί δυνάμει προγενέστερου δικαιώματος, ιδίως δικαιώματος στο όνομα, όπως αυτό ορίζεται από το δίκαιο της Ένωσης ή το εθνικό δίκαιο.

Η Fiorucci SpA είναι ιταλική εταιρία, την οποία συνέστησε ο στυλίστας Elio Fiorucci τη δεκαετία του 1970. Το 1990 εκχώρησε στην ιαπωνική εταιρία Edwin Co Ltd το σύνολο της πνευματικής περιουσίας του, συμπεριλαμβανομένων όλων των σημάτων των οποίων αυτή ήταν δικαιούχος.

Το 1999 κατόπιν αιτήσεως της εταιρίας Edwin, το ΓΕΕΑ καταχώρισε το λεκτικό σήμα «ELIO FIORUCCI» για σειρά προϊόντων, ήτοι για είδη αρωματοποιίας, δερμάτινα είδη και αποσκευές, καθώς και είδη ενδύσεως. Βασιζόμενος σε συνδυασμένη εφαρμογή του κανονισμού για το σήμα και της ιταλικής νομοθεσίας² ο Fiorucci προσέβαλε την εν λόγω καταχώριση, προβάλλοντας ότι το όνομά του τύγχανε ιδιαίτερης προστασίας στην Ιταλία, δυνάμει της οποίας τα φημισμένα ονόματα προσώπων είναι δυνατό να καταχωρισθούν ως σήματα μόνον από τον δικαιούχο ή με τη συγκατάθεση αυτού, που δεν υπήρχε εν προκειμένω.

Αντιθέτως, το ΓΕΕΑ έκρινε ότι η ιταλική νομοθεσία δεν ήταν εφαρμοστέα εν προκειμένω, καθώς η φήμη του ονόματος Elio Fiorucci είχε αποκτηθεί στο πλαίσιο της εμπορικής δραστηριότητας αυτού. Το ΓΕΕΑ έκανε επομένως δεκτή την αίτηση καταχώρισεως.

Κατόπιν προσφυγής που άσκησε ο Fiorucci, το Πρωτοδικείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ακύρωσε το 2009³ την εν λόγω απόφαση, καθόσον περιείχε πλάνη περί το δίκαιο όσον αφορά την ερμηνεία του εθνικού δικαίου. Το Πρωτοδικείο επιβεβαίωσε ότι το ΓΕΕΑ μπορεί να κηρύξει την ακυρότητα κοινοτικού σήματος, κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου, αν η χρήση του μπορεί να απαγορευτεί βάσει, μεταξύ άλλων, προγενέστερου δικαιώματος στο όνομα το οποίο προστατεύεται από την εθνική νομοθεσία. Εντούτοις, έκρινε ότι το ΓΕΕΑ εσφαλμένως απέκλεισε την εφαρμογή της διατάξεως αυτής στην περίπτωση του Fiorucci.

Ακολούθως, ο Edwin άσκησε αναίρεση ενώπιον του Δικαστηρίου. Η ιαπωνική εταιρία υποστήριξε ότι ο κανονισμός για το σήμα αφορά το «δικαίωμα στο όνομα» ως στοιχείο της προσωπικότητας. Για τον λόγο αυτό, το Πρωτοδικείο δεν εφάρμοσε ορθώς τον κανονισμό για το σήμα.

Στην απόφαση που εξέδωσε σήμερα το Δικαστήριο ερμήνευσε την έννοια του δικαιώματος στο όνομα – επίκληση της οποίας είναι δυνατή, προκειμένου να κηρυχθεί η ακυρότητα σήματος – κατά την έννοια του κανονισμού για το σήμα. Κλήθηκε να αποσαφηνίσει αν η εν λόγω έννοια αφορά αποκλειστικώς στοιχείο της προσωπικότητας ή και την οικονομική του εκμετάλλευση.

¹ Κανονισμός 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ 1994, L 11, σ. 1), άρθρο 52, παράγραφος 2, στοιχείο α'.

² Ο κώδικας βιομηχανικής ιδιοκτησίας (Codice della Proprietà Industriale, στο εξής: CPI).

³ Απόφαση της 14^{ης} Μαΐου 2009, T-165/06, Elio Fiorucci κατά ΓΕΕΑ.

Το Δικαστήριο διαπίστωσε καταρχάς ότι με βάση το γράμμα και τη δομή του κανονισμού για το σήμα δεν είναι δυνατό να θεωρηθεί ότι το δικαίωμα στο όνομα είναι έννοια που αφορά αποκλειστικώς στοιχείο της προσωπικότητας. Αντιθέτως, η εν λόγω έννοια είναι δυνατό να καταλαμβάνει και την οικονομική εκμετάλλευση του ονόματος.

Ειδικότερα, ο κανονισμός προβλέπει ότι η ακυρότητα κοινοτικού σήματος μπορεί να κηρυχθεί όταν ενδιαφερόμενος προβάλλει άλλο προγενέστερο δικαίωμα και, ενδεικτικά, απαριθμεί κατά τρόπο μη περιοριστικό, τέσσερα δικαιώματα: πέραν του δικαιώματος στο όνομα, το δικαίωμα στην εικόνα, το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας και το δικαίωμα βιομηχανικής ιδιοκτησίας. Ορισμένα από τα ως άνω δικαιώματα προστατεύονται ως προς τις οικονομικές πτυχές τους τόσο από τα εθνικά δίκαια όσο και από το δίκαιο της Ένωσης. Επομένως, δεν υπάρχει λόγος να μην αναγνωρισθεί η ίδια προστασία και στο «δικαίωμα στο όνομα».

Επομένως, ορθώς το Πρωτοδικείο δεν περιόρισε την προστασία που αναγνωρίζει ο κανονισμός στο σήμα μόνον στις περιπτώσεις που η καταχώριση κοινοτικού σήματος συγκρούεται με δικαίωμα, αποκλειστικός σκοπός του οποίου είναι η προστασία του ονόματος ως στοιχείο της προσωπικότητας του ενδιαφερομένου. Με άλλα λόγια, επίκληση του δικαιώματος στο όνομα είναι δυνατή όχι μόνον προκειμένου να προστατευθεί το όνομα ως στοιχείο της προσωπικότητας αλλά και ως προς τις οικονομικές πτυχές του.

Το Δικαστήριο επιβεβαίωσε ακολούθως ότι το Γενικό Δικαστήριο είναι αρμόδιο να ασκήσει πλήρη έλεγχο νομιμότητας της κρίσεως του ΓΕΕΑ όσον αφορά την εθνική νομοθεσία, επίκληση της οποίας γίνεται ενώπιόν του. Διευκρινίζει ότι στο πλαίσιο αιτήσεως αναιρέσεως το ίδιο το Δικαστήριο είναι αρμόδιο να εξετάσει αν το Γενικό Δικαστήριο, αφενός, δεν παραμόρφωσε βάσει των εγγράφων και των άλλων κειμένων που προσκομίστηκαν ενώπιόν του, το γράμμα των εθνικών διατάξεων ή την εθνική νομολογία, ή ακόμη τα σχετικά επιστημονικά άρθρα της θεωρίας και, αφετέρου, δεν προέβη σε διαπιστώσεις προδήλως αντίθετες προς το περιεχόμενο ή το πεδίο εφαρμογής τους.

Κατά συνέπεια, το Δικαστήριο έδωσε την απάντηση ότι το Πρωτοδικείο, χωρίς να παραμορφώσει την εθνική νομοθεσία⁴ ορθώς συνήγαγε εξ αυτής ότι **ο κάτοχος φημισμένου πατρώνυμου** – ανεξαρτήτως του τομέα στον οποίο αποκτήθηκε η συγκεκριμένη φήμη και ακόμη και αν το όνομα φημισμένου προσώπου έχει ήδη καταχωρισθεί ή χρησιμοποιηθεί ως σήμα – **δικαιούται να αντισταχθεί στη χρήση του ονόματος αυτού ως σήματος, όταν δεν έδωσε τη συγκατάθεσή του για την καταχώριση.**

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582

⁴ CPI, βλ. υποσημείωση 2.